

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NK WR.431.2.38.2025.PSZ

Siostra
Kornelia Szmidt
Dyrektor

ul. Wandy 6B
57 – 300 Kłodzko

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, 18 sierpnia 2025 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana: Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych
typu socjalizacyjnego Placówka Opiekuńczo –
Wychowawcza Nr 3 „Zawilec”

Kierownik jednostki kontrolowanej: Kornelia Szmidt – Dyrektor, w okresie od dnia
1 lipca 2024 r. do dnia 15 lipca 2025 r.
(akta kontroli str. 1)

Zakres kontroli: Dokumentowanie pracy opiekuńczo –
wychowawczej, przestrzeganie praw dziecka
oraz zgodność zatrudniania z wymogami
kwalifikacyjnymi.

Okres objęty kontrolą od dnia 1 lipca 2024 r.
do dnia 15 lipca 2025 r.

Podstawa prawna kontroli: Art. 122 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia
9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie
pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49)¹

Plan Wojewody Dolnośląskiego na II półrocze
2025 r. z dnia 27 czerwca 2025 r.

.....
(w tym wskazanie planu kontroli)

Data rozpoczęcia i zakończenia
czynności kontrolnych: Od 15 lipca 2025 r. do 25 lipca 2025 r.

Kontrolerzy:

1. Piotr Szafarowicz, główny specjalista,
upoważnienie nr 271 z dnia 1 lipca 2025 r.,
sygn. PS-NKWR.0030.271.2025.PSZ

2. Emilia Molska-Kaźmierczak, starszy inspektor
wojewódzki, upoważnienie nr 272
z dnia 1 lipca 2025 r.,
sygn. PS-NKWR.0030.272.2025.PSZ
(akta kontroli str. 11 – 12)

¹ zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „ustawą”.

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, które jednak nie wywołały skutków w zakresie działalności kontrolowanej jednostki. Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli pod numerem 92.

III. Ustalenia kontroli:

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń i wyjaśnień złożonych przez pedagoga Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Kłodzku upoważnionego przez dyrektora jednostki oraz dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe osób pracujących z dziećmi. *(dowód: akta kontroli str. 20)*

Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych typu socjalizacyjnego Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3 „Zawilec” w Kłodzku² jest niepubliczną placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego prowadzoną przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej w Leśnicy na zlecenie Powiatu Kłodzkiego. Podstawą działalności Placówki jest zezwolenie Wojewody Dolnośląskiego nr PS-IS.9423.52.2013 z dnia 27 listopada 2013 r. Placówka zabezpiecza 14 miejsc dla dzieci. Na podstawie ewidencji dzieci stwierdzono, że w okresie od lipca 2024 r. do lipca 2025 r. w Placówce umieszczonych było więcej niż czternaścioro wychowanków. Średnio w każdym miesiącu objętym kontrolą liczba dzieci była większa niż limit miejsc o 3. Jest to niezgodne z art. 95 ust. 3 ustawy. Praktycznie wszystkie przyjęcia do Placówki odbywały się na podstawie orzeczeń sądowych wydanych w trybie interwencyjnym i dotyczyły dzieci, których zdrowie i życie było zagrożone lub noworodków pozostawionych w szpitalu. Najstarsze dziecko w momencie przyjęcia do Placówki miało 1 rok i 11 miesięcy, najmłodsze 4 dni. Wskazane wyżej okoliczności umieszczania dzieci poniżej 10. roku życia w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dotyczyły „...innych wyjątkowych przypadków...”, o których mowa w art. 95 ust. 2 ustawy. Na dzień kontroli wszyscy wychowankowie mieli wydane skierowania do Placówki na podstawie orzeczeń Sądu Rejonowego w Kłodzku o umieszczeniu w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

² zwany w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „Placówką”.

W przypadku siedmiorga dzieci postępowania sądowe były w toku, natomiast w odniesieniu do pozostałej ósemki dzieci postępowania zostały zakończone.

(dowód: akta kontroli str. 36 – 38)

Na podstawie oświadczenia dyrektora złożonego do akt kontroli stwierdzono, że po przyjęciu dziecka do Placówki jego rodzice byli zapraszani na spotkanie w celu omówienia zasad kontaktów z dzieckiem. Część rodziców podejmowała kontakt z Placówką dopiero po interwencji kuratora sądowego lub pracowników ośrodków pomocy społecznej. W czasie spotkań rodzice wychowanków otrzymywali „Regulamin odwiedzin” oraz numer telefonu do kontaktu. Każdy z rodziców miał możliwość spotykania się ze swoim dzieckiem do 6 razy w tygodniu od wtorku do niedzieli. Z uwagi na możliwości organizacyjne i bezpieczeństwo w czasie jednej godziny mogły przebywać w Placówce z dziećmi maksymalnie 3 rodziny. Rodziny dzieci miały także możliwość przebywania z nimi np. w szpitalu, w czasie konsultacji lekarskiej, wizyt u specjalistów, itp. Ponadto rodzice mieli możliwość, i byli do tego zachęcani, aby brać udział we wszystkich ważnych wydarzeniach w życiu dziecka. Każdy wniosek rodzica o urlopowanie dziecka do domu rodzinnego skutkował koniecznością sprawdzenia warunków mieszkaniowych oraz pozyskania opinii np. ośrodka pomocy społecznej. Bieżących informacji o dzieciach udzielali wychowawcy w czasie odwiedzin lub telefonicznie.

(dowód: akta kontroli str. 39 – 41)

Zgodnie z art. 135 ustawy w Placówce działał zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. W okresie objętym kontrolą, i mając na uwadze wiek dzieci, posiedzenia zespołu odbyły się co 3 miesiące, w dniach: 5 września i 5 grudnia 2024 r. oraz 4 marca i 4 czerwca 2025 r. Na podstawie dokumentacji dzieci z grupy kontrolnej stwierdzono, że w składzie osobowym zespołów nie było wychowawców kierujących procesem wychowawczym dziecka, co jest niezgodne z art. 137 ust. 1 pkt 3 ustawy. Należy zadbać, aby na każdym posiedzeniu zespoły był obecny wychowawca kierujący. Stwierdzono również, że w stosunku do każdego dziecka dokonano oceny w obszarach wskazanych w art. 136 ustawy i formułowano wnioski o zasadności jego dalszego pobytu w Placówce. Wnioski były przekazywane do właściwego sądu. Z uwagi na brak dzieci w grupie kontrolnej zakwalifikowanych do przysposobienia, nie były przekazywane powyższe wnioski do ośrodka adopcyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 46 – 49, 66 – 67)

W obrębie badanej grupy kontrolnej ustalono, że dla każdego wychowanka sporządzona była przez pedagoga i psychologa diagnoza psychofizyczna. Dokument przygotowywano w okresie jednego miesiąca od dnia przyjęcia dziecka do Placówki. Z uwagi

na wiek dzieci oraz bardzo wczesny etap rozwoju diagnozy zawierały tylko informacje o przyczynach kryzysu w rodzinie (w przypadku dzieci pozostawionych w szpitalu nie było takiej informacji), ocenie bieżącego stanu zdrowia oraz planowanej pracy z rodziną. Pozostałe informacje i dane, o których mowa w § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720 z późn. zm.)³ nie były możliwe do zdiagnozowania na tak wczesnym etapie rozwojowym dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 34 – 35)

Każdy wychowanek Placówki miał sporządzony plan pomocy na okres trzech miesięcy, który modyfikowany był w formie karty modyfikacyjnej na kolejny okres trzech miesięcy. Plany były sporządzane przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym wraz z pracownikiem socjalnym Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych typu socjalizacyjnego w Kłodzku, który współpracował z podmiotami organizującymi pracę z rodziną na rzecz powrotu dzieci do rodzin biologicznych. W grupie kontrolnej dzieci nie było przypadku przydzielenia rodzinie asystenta. We wszystkich planach pomocy jako cel pracy z dzieckiem określano „powrót do rodziny biologicznej”. W konsekwencji orzeczeń sądowych oraz efektów pracy z rodziną, cel pracy z niektórymi dziećmi ulegał zmianie na „rodzinę adopcyjną”. Działania krótko i długoterminowe planowano w następujących obszarach: rodzina, zdrowie, rozwój umysłowy, funkcjonowanie społecznej, itp.

(dowód: akta kontroli str. 55 – 58)

W Placówce dla każdego wychowanka prowadzone były karty pobytu zawierające wymagane opisy i informacje, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, z wyjątkiem informacji o przebiegu kontaktów Placówki ze szkołą, do której dziecko uczęszcza, oraz jego nauki szkolnej, gdyż dzieci z racji wieku nie realizowały jeszcze obowiązku szkolnego. Organ kontroli nie wnosi uwag do prowadzonej dokumentacji.

(dowód: akta kontroli str. 59 – 60)

W okresie objętym kontrolą w Placówce pracował z dziećmi pedagog, oraz w ramach porozumienia z firmą zewnętrzną, psycholog. Z uwagi na zatrudnienie w Placówce pedagog prowadził dla każdego dziecka arkusz badań i obserwacji pedagogicznych. Dokument zawierał informacje o dacie wpisu oraz opis przebiegu badania lub obserwacji. Dla wszystkich dzieci prowadzona była również karta udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga i fizjoterapeutę.

(dowód: akta kontroli str. 61 – 64)

³ zwanego w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „rozporządzeniem”.

Spośród wychowanków umieszczonych w Placówce na dzień kontroli, jeden miał uregulowaną sytuację prawną. Dziecko zostało zgłoszone, zgodnie z art. 100 ust. 4 ustawy, do Archidiecezjalnego Ośrodka Adopcyjnego we Wrocławiu w marcu 2025 r. i zakwalifikowane do przysposobienia. Placówka na bieżąco współpracowała z ośrodkami adopcyjnymi, co powodowało, że każdego roku kilkoro wychowanków było przysposobionych. *(dowód: akta kontroli str. 35)*

Z racji wieku dzieci umieszczonych w Placówce oraz skupieniu pracy wychowawczej na powrocie dziecka do rodziny biologicznej lub przysposobieniu, nie były podejmowane żadne działania związane z procesem usamodzielnienia, o którym mowa w art. 140 ust. 1 ustawy. *(dowód: akta kontroli str. 66)*

Na podstawie przedłożonych do wglądu dzienników raportów nocnych stwierdzono, że każdej nocy w Placówce przeprowadzano co najmniej trzy obchody, również z uwagi na charakter opieki nad dzieckiem poniżej 3. roku życia (karmienie, przewijanie, itp.).

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia w Placówce prowadzona była ewidencja dzieci, zawierająca wszystkie wymagane dane i informacje. W ewidencji wpisanych było łącznie 126 wychowanków.

W badanym okresie w Placówce nie było żadnych nieusprawiedliwionych nieobecności wychowanków, tym samym nie było konieczności wszczynania postępowań wyjaśniających oraz informowania stosownych służb w świetle § 5 pkt 2 rozporządzenia.

Z uwagi na wiek wychowanków poniżej 5. roku życia w Placówce nie było wypłacane kieszonkowe. *(dowód: akta kontroli str. 45, 65)*

W okresie objętym kontrolą w Placówce pracowało z dziećmi 13 osób, w tym 5 wychowawców, 2 opiekunki dziecięce, 2 pedagogów, 1 położna oraz na zlecenie 1 fizjoterapeuta i 1 logopeda. Psycholog z Centrum Neuropsychiatrii „Neuromed” we Wrocławiu współpracował z Placówką w ramach umowy partnerskiej. Wszystkie osoby zatrudnione na podstawie umów o pracę i umów zlecenia miały wykształcenie zgodne z wymogami kwalifikacyjnymi oraz złożyły do akt osobowych oświadczenia i zaświadczenia dotyczące kwestii wskazanych w art. 98 ust. 3 pkt. 1 – 4 ustawy. Dyrektor Placówki miał wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku teologia, ukończone studia podyplomowe w zakresie psychologii dzieci i młodzieży, wymagany staż pracy oraz spełnił wymogi określone w art. 97 ust. 3 pkt 3 – 6 ustawy. Z kolei dziesięć osób zatrudnionych w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych typu socjalizacyjnego w Kłodzku do obsługi i administracji na stanowiskach: księgowego, kucharki, pomocy kuchennej, pokojowej,

krawcowej i praczki oraz pracownika gospodarczego miało w aktach osobowych zaświadczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy oraz informacje o braku skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

(dowód: akta kontroli str. 68 – 70)

W trakcie czynności kontrolnych w Placówce było umieszczonych 15 dzieci w wieku poniżej 3. roku życia. Nie było więc możliwości przeprowadzenia indywidualnych rozmów z wychowankami celem oceny przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy. W związku z powyższym dokonano obserwacji dzieci wraz z opiekunami w czasie pobytu na "świeżym powietrzu" oraz w czasie „drzemki po obiedzie”. Dzieci były ubrane adekwatnie do warunków pogodowych, czyste, zaopatrzone w pieluchy, w kontakcie fizycznym z opiekunami i zdystansowanym zainteresowaniem wobec osób im obcych. W trakcie zabawy dzieci starsze były aktywne i zaciekawione.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych typu socjalizacyjnego Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 3 „Zawilec” w Kłodzku stwierdzono następujące nieprawidłowości w badanych obszarach:

1. Umieszczanie dzieci powyżej limitu miejsc;
2. Brak wychowawców kierujących procesem wychowawczym w składzie zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano dyrektorowi kontrolowanej jednostki, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego nr PS-NKWR.431.2.38.2025.PSZ.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Przestrzegać limitu miejsc w Placówce.

Podstawa prawna: art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49);

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Zapewnić udział wychowawców kierujących procesem wychowawczym w posiedzeniach zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

Podstawa prawna: art. 137 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49);

Termin realizacji: na bieżąco.

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49). W terminie do dnia **30 września 2025 r.** kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków wskazanych w niniejszym wystąpieniu.

GŁÓWNY SPECJALISTA

Piotr Szafarowicz

.....
(przewodniczący zespołu inspektorów)

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Emilia Mołska-Kaźmierczak

.....
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Olejniczak

.....
(kierownik jednostki kontrolującej)